

Recenzje

Aneta M. Sokół

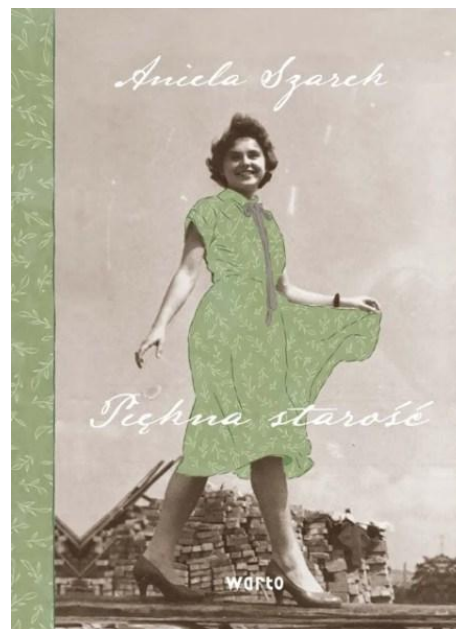
Aniela Szarek, *Piękna starość*. Red.: Bożena Giemza, Joanna Rączkowiak, Wydawnictwo Warto, Warszawa 2020, ss. 107.

Czy starość może być piękna? Czy starości trzeba się bać? Co mogą dać innym starzy ludzie? Na te pytania udziela odpowiedzi w swojej pośmiertnie wydanej książce Aniela Szarek, pastorowa, żona biskupa Kościoła, inicjatorka luteranckich spotkań dla kobiet, współtwórczyni również innych form aktywności w swoim Kościele. W niecały rok od jej odejścia ukazała się publikacja zawierająca przemyślenia, refleksje, rozważania, z jednej strony pozwalające na bliższe poznanie Autorki, z drugiej – prezentujące wiele rad dotyczących życia, powinności człowieka wierzącego, wartości cennych bez względu na wiek, wyznanie czy sytuację życiową. To zarazem świadectwo luteranckiego przywiązania do Biblii obecnej w prezentowanych tekstach, w towarzyszących wersetach, którymi Autorka dzieli się z innymi, co staje się kolejnym świadectwem wiary pokazanej w bardzo kobiecym, pełnym wrażliwości spojrzeniu na świat, ludzi, ich niedoskonałości oraz lęki. Każdy czytelnik będzie mógł zapewne odnaleźć w tych słowach jakąś pokrzepiającą myśl, nadzieję, wskazówkę potrzebną na dany moment życiowy.

Piękna starość to niewielkich formatów książeczka, która obejmuje dwadzieścia cztery teksty autorstwa Anieli Szarek opublikowane wcześniej w „Kalendarzu Ewangelickim” i „Zwiastunie”. Zebrane w jednym miejscu teksty tworzą nową całość, swoisty komentarz do różnych aspektów życia postrzeganego poprzez pryzmat głębokiej wiary i zaufania pokładanego jedynie w Bogu. Można podkreślić, że dobrze się stało, że teksty, z którymi czytelnicy mieli już okazję zetknąć się na kartach czasopism, zostały wydane w postaci jednej publikacji; dzięki temu rozproszone na przestrzeni lat wypowiedzi mogą w całości dotrzeć do kolejnych czytelników, w tym także spoza kręgu wyznaniowego. Wydana publikacja upamiętnia jednocześnie Zmarłą, książka przetrwa w bibliotekach, księgozbiorach, być może także w postaci cyfrowej, przelane na papier myśli pozostaną na długo w czytelnicznym uniwersum.

Pierwsze teksty poświęcone tytułowej „pięknej starości”, napisane zostały z punktu widzenia doświadczeń Autorki, kobiety przez całe życie aktywnej, nie tylko zawodowo, ale również ze względu na swój udział w działalności kościelnej. To teksty, które oswiają z przemijaniem pokazując starość jako naturalną kolej rzeczy; przypominają o urokach i wartościach tego etapu na drodze życiowej każdego człowieka. Jak powitać starość? Jak ludzie starzy mogą ponownie odnaleźć się w swoim Kościele? W jaki sposób Pismo Święte przygotowuje nas do starości? W rozważaniach Pastorowej znajdziemy spokój, życzliwość, a jednocześnie ciągłą, w zdrowym tego słowa znaczeniu, fascynację światem, ludźmi, chęć niesienia pomocy, udzielania się na wielu płaszczyznach, pomimo związanych z upływem czasu ograniczeń i ułomności fizycznych. W swoich przesłaniach Autorka pokazuje wręcz nowoczesne podejście do spraw starości – seniorzy także mają swoje prawa w społeczeństwie, mogą być twórczy, aktywni, są potrzebni ze względu na swoje doświadczenia, mądrość życiową i wiedzę. Ludzie starzy nie powinni być spychani na przysłowiowy margines w żadnej społeczności. Zwrócona została jednocześnie uwaga na zadania Kościoła wobec ludzi starych, na aktywizację, rozbudzanie tej grupy wiernych, ale niezbędną troską o ich codzienny byt, o zapewnienie godnej złotej jesieni życia.

W swoich rozważaniach Autorka ustosunkowuje się do kolejnych życiowych wartości, do ludzkich przymiotów, dążeń czy towarzyszących im niedoskonałości. *Posiadanie, Troska, Strach, Pokój, Przebaczenie* – to tytuły rozważań dotyczących różnych sfer życia, codzienności, ale także powiązanych z naszym stosunkiem do spraw ostatecznych, zakorzenieniem w wierze, postawą wobec bliźnich. Czy posiadanie rzeczy materialnych nie oddala nas od Boga? Czy dostrzegamy, że wszystko darowane zostało nam czasowo, że jest

darem Bożym? Czy naszej chrześcijańskiej postawie nie zagraża nieuzasadniony strach? Czym jest bycie w świecie dla człowieka wierzącego, czym powinno być? – to niektóre z poruszonych zagadnień.

Autorka snuje swoje refleksje m.in. nad takimi wartościami jak przyjaźń, miłość, grzech, przebaczenie, osąd innych. To zawsze refleksje poparte tekstami biblijnymi, przykładami wziętymi z życia, literatury, wypowiedziami innych, m.in. XX-wiecznego niemieckiego męczennika za wiarę Dietricha Bonhoeffera. W centrum przemyśleń Pastorowej zawsze znajdziemy postać Jezusa, jego nauki skierowane do uczniów, a za ich pośrednictwem do wszystkich ludzi. Jeden z tekstów przybliży wzorzec największej miłości – miłości do przyjaciół, którą okazał Syn Boży, która powinna mobilizować także do poświęceń, uczyć miłości do każdego bliźniego. Kolejne refleksyjne miniatury ukazują wagę przebaczenia, powściągliwości w osądzaniu, akceptacji, także akceptacji odmienności wyznaniowych. W kolejnych tekstach pokazane zostały różne strony naszej współczesności, także te, które odsuwają nas od Boga, są sprzeczne z nauczaniem Jezusa, ale także te utrwalające naszą wiarę, a także nasze duchowe dziedzictwo tu na ziemi. Na czym polega prawdziwa wiara, wiara żywa, która czerpie siłę z Ewangelii opierając się na pewności obietnicy zbawienia?

Można przyrównać teksty do pouczającej katechezy, która zatrzymuje naszą uwagę na sprawach duchowych, często pomijanych w dzisiejszym, jakże zajmującym świecie, pełnym blichtru, dobrobytu, gotowego spełnić niemalże każde marzenie. W niespokojnej, rozedrganej rzeczywistości na pewno warto docenić ciszę, która pozwoli wsłuchać się w siebie (*Cisza*), prostotę słów wypowiedzianych do bliskich (*Słowa*), przyjaźń, odpoczynek (*Przyjaźń, Odpoczynek*). W kontekście biblijnym wszystkie te doświadczenia prowadzą ku sprawom ostatecznym, znajdując swoją drogę już tu na ziemi, pośród ludzkiej niedoskonałości. Autorka z lekkością dzieli się z czytelnikiem swoją lekcją pokory, życzliwości, oddania Kościołowi. To także cenna lekcja osławiania starości, zamienionej w tym wypadku na służbę, dzieleniem się słowem, dodawaniem otuchy innym.

Rozważania ukazują jednocześnie portret Autorki, poprzez obecny na kartach książki świat jej myśli, jak również przemyczone elementy biograficzne. Tekst wzbogacają fotografie przedstawiające Anielę Szarek w różnych momentach życiowych, w trakcie służby mazurskiej u boku męża pastora, na tle przyrody, w gronie rodzinnym. Książkę podsumowuje krótki biogram Autorki, kończy fragment kazania wygłoszonego podczas uroczystości pogrzebowych.

Zebrane teksty poprzedza wstępne słowo ks. biskupa Jana Szarka, który wspomina sylwetkę Zmarłej przybliżając jednocześnie pomysł przygotowania pamiątkowej publikacji. Książkę przygotowało do druku i wydało Wydawnictwo Warto. To pozycja wydana bardzo starannie, w twardej okładce, w przyjaznej czytelnikom szacie graficznej, z uwzględnieniem wspomnianych ilustracji. Na okładce zamieszczone zostały fotografie przedstawiające Anielę Szarek.

Książkę można nabyć w księgarni Warto: <https://www.warto.com.pl/produkt/piekna-starosc/>.